

УТВЪРДИЛ: .....

Олга Нинова-Траянова

Директор

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ
2023-2024г.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на 8.09.2023г. с Протокол №1

I. Общи положения

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, съобразно спецификата и конкретните условия в гимназията.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

Предприемането на адекватни и ефективни мерки от ЧПГДН „СофтУни БУДИТЕЛ“ за намаляване броя на отсъствията и броя на преждевременно напусналите училище ученици се основава на задълбочен анализ на причините, пораждащи тези явления, на оценка на ефикасността на съществуващите мерки и училищната политика. На основата на идентифицираните проблеми в програмата са представени конкретни мерки за реализиране на определените дейности.

II. Основни принципи на програмата:

Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.

В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.

Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.

Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото обучение, социализация и развитие в училище.

Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.

Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване на всяко дете в учебния процес.

III. Цели на програмата

1. Главна цел - създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.

2. Подцели:

2.1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

2.2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес.

3. Индикатори за изпълнение на целите и подцелите на програмата:

3.1. Намаляване броя на извинените и неизвинени отсъствия.

3.2. Повишаване успеха на застрашените ученици.

3.3. Участие в проектни дейности и извънкласни и извънучилищни форми.

IV. Целева група:

Всички ученици до 16 годишна възраст, които са в риск от „отпадане от образователната система” преди завършване на първи гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

Всички ученици до 18 годишна възраст, които са в риск от „преждевременно напускане на образователната система” преди завършване на втори гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

V. Анализ на причините за отпадане на ученици и планиране на конкретни мерки за въздействие

В ЧПГДН „СофтУни БУДИТЕЛ” се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на група ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

В гимназията ученици застрашени от отпадане са основно тези които имат отсъствия по неуважителни причини или имат повтарящи се прояви на нарушаване на ПДУ, но въпреки това е едно от училищата в България, в които няма отпаднали ученици. Това се дължи на последователната политика на образователната институция подчинена на принципите за:

- всеобхватност на дейностите – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;
- публичност и прозрачност на цялостната политика – чрез интернет страницата на училището, добрите практики и документиране на проблемните и рискови ситуации;

- обратна връзка с институции, родители, педагогически съветник, психолози, класни ръководители, учители и ученици;
- идентифициране на рисковите фактори– доклади, анализи на педагогическия съветник, училищните психолози и класните ръководители.

VI. Визия на училището по отношение на превенция на отпадане

Визията на ЧПГДН „СофтУни БУДИТЕЛ“ е чрез съвременно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение нашите ученици да получат възможност за:

- придобиване на пълноценни знания, умения и компетентности;
- изграждане като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;
- развитие на творческите си заложби и способности;
- изграждане на умения и навици за здравословен начин на живот;
- участие и възпитание в областта на културата и спорта;

VII. Силни страни на ЧПГДН „СофтУни БУДИТЕЛ“ за справяне с отпадането на ученици:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение;
- Иновативни подходи в образователния процес;
- Традиции в процесите по подкрепа на личностното развитие;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява на всеки ученик;
- Създаване на позитивна атмосфера в училищното общуване;
- Отлична материална база;
- Работа по проекти;
- Липса на отпаднали ученици;

VIII. Възможности за подобряване работата на училището с цел превенция ранното напускане на училище. Задачи:

1. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и за преждевременното им напускане на училището.

2. Търсене на съдействие от ангажираните с грижа за детето институции, близките на ученика, както и психологическа подкрепа, в случай на установяване на неблагоприятна приятелска среда на детето.
  3. Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема (фирми, предприятия, обществено уважавани личности, известни бизнесмени и др.) с цел мотивиране на застрашените от отпадане ученици да продължат образованието си.
  4. Установяване на трайни и постоянни контакти с лични лекари с цел проверяване на медицинските документи, уточняващи причините за отсъствие на учениците.
  5. Установяване на контакти с дирекция "Социално подпомагане" и ДА „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане.
-
1. Работа в екип на класните ръководители, училищния психолог, педагогическия съветник и членовете на ученическия парламент за мотивиране на застрашените от отпадане ученици за включването им в избрани от тях форми.
  2. Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, индивидуални консултации с родители на застрашени от отпадане ученици, будителска академия за родители.
  3. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна квалификация, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане.
  4. Продължаване на училищната политика чрез разработени правила за отпускане на стипендии за насърчаване повишаването на образователните резултати.
  5. Прилагане на формиращото оценяване и поддържане на постоянна обратна връзка за преодоляване на страха от оценяване и изпитване.
  6. Популяризиране на добри училищни практики за подпомагане превенцията на отпадането.

IX. Мерки за изпълнение на програмата:

1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:

- 1.1 Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
- 1.2 Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия.
- 1.3 Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини.
- 1.4 Търсене на съдействие от родителите и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.
- 1.5 Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

2. Възпитателни мерки за превенция на отпадането.

2.1 Работа с учениците

2.1.1 Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно включване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.

2.1.2 Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.

2.1.3 Включване в дейности на училищния ученически парламент и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебновъзпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.

2.1.4 Дейности по паралелки и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.

2.1.5 Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.

2.1.6 Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии.

2. Работа с родителите

2.2.1 Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.

2.2.2 Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите - партньори на училището.

2.2.3 Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

2.3. Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал:

2.3.1. Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица:

Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация

Инструкция за водене на дневник на паралелка, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители,

Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.

Х. Дейности и мерки за изпълнение на задачите:

1. Разработване на регистър на застрашените от отпадане ученици по информация, подадена от класните ръководители.

Срок: м. Октомври 2023 г.
Отговорник: училищен психолог

2. Ежегодно актуализиране на регистъра на застрашените от отпадане деца.

Срок: м. Октомври 2023 г.
Отговорник: училищен психолог

3. Актуализиране на училищни правила за контрол на отсъствията на учениците от учебни занятия и на механизъм за предоставяне на подкрепа за личностно развитие.

Срок: м. Октомври 2023 г.
Отговорник: Комисия

4. Изготвяне, утвърждаване и оповестяване на график за консултации на ученици по всички учебни предмети.

Срок: м. Септември 2023 г.
Отговорник: ЗДУД

5. Ежедневно и коректно отразяване на отсъствията в учебните часове.

Срок: постоянен
Отговорник: учители по предмети

6. Осъществяване на постоянен и ефективен контрол върху отбелязване и оформяне на отсъствията.

Срок: постоянен
Отговорник: административно ръководство

7. Оказване на консултативна подкрепа на родители, които имат проблемна комуникацията с децата си.

Срок: постоянен
Отговорник: училищен психолог

8. Повишаване на социалните умения на учениците за подкрепа на съученици в риск - организиране на тренинги.

Срок: през учебната година
Отговорник: училищен психолог

9. Изграждане и прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране за продължаване на образованието.

Срок: постоянен
Отговорник: педагогически съветник

10. Формиране на групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията на учениците и възможностите на училището.

Срок: м. Октомври 2023 г.
Отговорник: класни ръководители

11. Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.

Срок: м. Декември 2023 г., м. Април 2024 г.

12. Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви, включени към годишния план на училището.

Срок: м. Септември 2023 г.
Отговорник: комисия

13. Популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за предотвратяване на преждевременното напускане на училище.

Срок: постоянен
Отговорник: директор

XI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година:

- 1.1 брой отсъствия в края на срока/учебната година;
- 1.2 брой санкционирани ученици за отсъствия;
- 1.3 брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
- 1.4 брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия

2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.

3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.

4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

XII. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
  - 2.1 стипендии за ученици след завършване на основно образование
3. От НП на МОН.
4. Проекти.